

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.354/2025/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Hollósi Ügyvédi Iroda (eljáró: dr. Hollósi Márton ügyvéd, cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt Budapest Környéki Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetésére irányuló nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 32.Pk.20.225/2025/14. számú végzése ellen a kérelmezett által 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helyben hagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmező részére 15 (tizenöt) napon belül az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 63 500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú költséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 7 000 (hétezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A kérelmező mint felperes, valamint 'alperes neve' alperes között házasság felbontása tárgyában 2020. május 20. napján indult per eredetileg P.20.378/2020., majd P.20.456/2021 számon a Dunakeszi Járásbíróság előtt.

[2] A kérelmező a 2020. november 11. napján érkezett beadványában bejelentette, hogy Covid fertőzött személlyel érintkezett, így a 2020. november 11. napjára kitűzött perfelvételi tárgyaláson megjelenni nem tud, és kérte annak elhalasztását. A bíróság a tárgyalást elhalasztotta, új határrnapul 2021. február 2. napját tűzte ki.

[3] A 2021. február 2. napján megtartott tárgyaláson a kérelmező úgy nyilatkozott, hogy nyitott a mediációra, azt az alperes sem zárta ki. A bíróság a jegyzőkönyvbe foglalt végzésével a feleket kötelező közvetítői eljárás igénybevételére kötelezte, és a per tárgyalását felfüggesztette. A kérelmező a bírósághoz 2021. május 11. napján érkezett beadványában bejelentette, hogy a bírósági közvetítői eljárás eredménytelenül zárult, és kérte tárgyalás kitűzését.

[4] A bíróság a 2023. március 27. napján kelt végzésével a 2023. március 29. napjára kitűzött tárgyalást az eljáró bíró betegsége okán beállította, új határrnapul 2023. április 17. napját tűzte ki. A kérelmező a bírósághoz 2023. március 29. napján érkezett beadványában tárgyalás-összeütközésre hivatkozással kérte a 2023. április 17. napjára kitűzött tárgyalás elhalasztását. A bíróság a 2023. április 3. napján kelt végzésével a 2023. április 17. napjára kitűzött tárgyalást elhalasztotta, új határrnapul 2023. május 24. napját tűzte ki.

[5] A járásbíróság 2024. szeptember 9. napján hozta meg ítéletét; a per másodfokon a kérelmezett 2025. február 12-én a kérelmező jelenlétében kihirdetett 6.Pf.20.670/2024/10. számú ítéletével fejeződött be.

A kérelem és az ellenirat

[6] A kérelmező az eljárás elhúzódása miatt a per 2020. május 21. és 2025. február 13. napja közötti 1729 napjára számított 691 600 forint vagyoni elégtétel a javára megfizetésére kérte a kérelmezettet kötelezni.

[7] A kérelmezett az elleniratában az eljárás számított időtartamából kérte levonni – többek között – a polgári peres eljárásban érvényesíthető vagyoni elégtételről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 15. §-ának (3) bekezdése alapján a tárgyalás a kérelmező megbetegedése, azaz érdekkörébe eső okból elhalasztása okán a 2020. november 11. és 2021. február 2. közötti 84 napot, a per a kérelmező érdekében álló közvetítői eljárásra tekintettel felfüggesztése okán a 2021. február 2. és 2021. május 11. közötti 99 napot, a tárgyalás-összeütközés folytán a kérelmező érdekkörében halasztás okán a 2023. március 29. és 2023. május 24. közötti 57 napot.

Az elsőfokú végzés

[8] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 676 800 forint vagyoni elégtételt, valamint 310 711 forint elsőfokú költséget, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. A kérelmezőt kötelezte az állam javára 415 forint eljárási illeték megfizetésére, míg megállapította, hogy a további 20 333 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[9] Nem találta alaposnak a 2020. november 11. és 2021. február 2. közötti 84 nap időtartam levonása iránti kérelmet. Hangsúlyozta a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.224/2024/2. számú végzésének felhívásával, hogy a bírói gyakorlat szerint amennyiben a kérelmező Covid megbetegedésre tekintettel kérte a tárgyalás elhalasztását, az emiatt eltelt időtartam nem vonható le a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján az eljárás számított időtartamából, mivel a fél vagy jogi képviselőjének járványügyi intézkedést indokoló megbetegedése ugyan a kérelmező érdekkörében merült fel, azonban az nem volt elhárítható.

[10] Nem hagyta figyelmen kívül a 2021. február 2. és 2021. május 11. közötti 99 nap időtartamot. Kifejtette a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.225/2024/2., Pkf.II.20.226/2024/2. és Pkf.II.20.568/2024/2. számú végzéseinek felhívásával: A bírói gyakorlat szerint önmagában a peres eljárás felfüggesztése nem teremthet indokot annak időtartama figyelmen kívül hagyására. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 124. §-ának (1) bekezdése értelmében ha a bíróság kötelező közvetítői eljárás igénybevételére kötelezi a feleket, ezzel egyidejűleg a peres eljárást felfüggeszti. Ezek alapján a közvetítői eljárásra kötelezés és a per felfüggesztése a bíróság döntési jogkörébe tartozik, a döntésre a feleknek semmilyen ráhatásuk nincs. A Pevtv. a vagyoni elégtétel csökkentését kifejezetten a kérelmező mulasztására kívánja visszavezetni, így a per koncentrált befejezésére alkalmas eljárási eszközök (kötelező közvetítői eljárás) igénybevétele miatti szükségszerű időmúlás nem adhat alapot az eljárás számított időtartamából történő levonásra.

[11] Részben találta indokoltnak a 2023. március 29. és 2023. május 24. közötti 57 nap levonását. Felhívta a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.355/2024/2. számú végzése megjelölésével, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint a tárgyalás-összeütközésre alapított szabályszerű halasztás – ha kizárólag emiatt nem haladt előre a per – objektíve, bár egyedileg nem vizsgálhatóan elhárítható ok, mivel a szubjektív elháríthatóság körében annak vizsgálata, hogy adott ügyben a helyettes állítása célszerű, indokolt, elvárható, a fél érdekeivel összeegyeztethető lett volna-e, túlmegy a nemperes eljárásban lefolytatható okirati bizonyítás keretein. Ha a kérelmező, illetve jogi képviselője úgy ítélte meg, hogy számára az elhárítás nem célszerű, erre a Pp. alapján lehetősége volt, de ennek a következményeként eltelt idő a terhére esik. Ugyanakkor megítélése szerint nem a kérelmezett által megjelölt, a tárgyalás elhalasztása iránti kérelem beadásától számított időtartam tekintetében van helye levonásnak, hanem a tárgyalás eredetileg és a halasztás iránti kérelem alapján kitűzött határainak közötti

időtartam vonatkozásában; ezért csak a 2023. április 17. és a 2023. május 24. közötti 37 nap levonása indokolt, a további, a 2023. március 29. és 2023. április 17. közötti 20 nap levonása nem.

[12] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a per számított 1729 napos időtartamát 37 nappal csökkentve, 1692 nap után kötelezte a kérelmezettet 676 800 forint vagyoni elégtétel megfizetésére, ezt meghaladóan utasította el a kérelmet.

[13] A pernyertesség arányát a kérelmező javára 98 %-ban határozta meg. A Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. §-ának (2) bekezdése szerint rendelkezett a kérelmezőnek a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti összegű ügyvédi munkadíja, valamint a kérelmezettnek az Ükr. 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti ügyvédi munkadíja egybeszámításával a kérelmező javára elsőfokú költség megfizetéséről. A Pp. 101. §-ának (1) bekezdése értelmében a megállapított pernyertességi arányok szerint hivatalból határozott a meg nem fizetett illeték viseléséről, figyelemmel a kérelmezett az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja és (2) bekezdése alapján fennálló személyes illetékmentességére.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[14] Az elsőfokú végzés ellen a kérelmezett terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását és a kérelmezett marasztalásának 81 200 forint vagyoni elégtétellel és ehhez igazodóan az elsőfokú költség arányos részére leszállítását.

[15] Továbbra is kérte a 2020. november 11. és 2021. február 2. közötti 84 nap figyelmen kívül hagyását. Előadta: nem vitásan a kérelmező érdekkörében felmerült járványügyi intézkedés miatt került sor a tárgyalás elhalasztására, az ugyanakkor elhárítható volt, figyelemmel arra, hogy maga a kérelmező nem betegedett meg – nem volt pozitív, de Covid fertőzés érintettjeként, karanténba került –, amit egy negatív teszttel bizonyíthatott volna, így a tárgyalás megtartásának sem lehetett volna akadálya.

[16] Fenntartotta a 2021. február 2. és 2021. május 11. közötti 99 nap levonása iránti kérelmét. Arra hivatkozott, hogy a közvetítői eljárás elrendelése a kérelmező érdekkörében merült fel, és amennyiben az eredménnyel zárul, ezen időtartam nem telt volna el szükségtelenül, hiszen amennyiben a felek a közvetítői eljárásban megállapodást kötnek, annak lényeges tartalmát a bíróság egyezségbe foglalja, és jóváhagyja, ezáltal a bírósági eljárás időtartama nem haladja meg a Pevtv.-ben rögzített észszerű időtartamot. Bár a közvetítői eljárás igénybevétele valóban a bíróság kötelezi a feleket, és dönt az eljárás felfüggesztéséről, ugyanakkor arra, hogy a közvetítői eljárás időtartamát érintő időszak ne teljen el szükségtelenül, azaz, hogy eredményesen záruljon le, kizárólag a feleknek van ráhatása, a mediáció menete ugyanis egyértelműen a felek rendelkezési joga szerint alakul. A mediáció egyik alapelve az önkéntesség, ugyanakkor fontos jellemzője az is, hogy a mediációban résztvevő felek aktívan közreműködnek a megoldás érdekében, éppen ezért jelentős befolyással bírnak az eljárás kimenetelére is. A kérelmező maga is igényelte a közvetítői eljárás igénybevételét, amelynek során megállapodás azonban nem jött létre, így az ő érdekkörében felmerült, elhárítható okból, szükségtelenül telt el az időtartam, amíg a kötelező közvetítésre tekintettel a bíróság az eljárást felfüggesztette.

[17] A fellebbezése szerint a teljes, ezért a 2023. március 29. és 2023. április 17. közötti 20 napra is kiterjedő levonást kért. Az elsőfokú végzés megállapításától eltérően, a bírói gyakorlat a felek közös kérelmére történő kötelező tárgyaláselhalasztás esetében a tárgyalás elhalasztására irányuló közös kérelem bíróságra érkezésének napjától, jelen esetben 2023. március 29. napjától számítja a levonandó időszakot.

[18] A kérelmezett a fellebbezésre észrevételében az elsőfokú végzés helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta: egy megbetegedés nem róható fel a megbetegedett személy részére. Ezzel szemben nyilván vannak megtehető óvintézkedések, melyek a megbetegedés kockázata mértékét csökkentik. Az eljárás még perfelvételi szakaszában a belépés COVID érintettség okán az épületbe történő belépés kizárásra került, a kérelmező ezen érintettségét jelezte, ezért került sor a tárgyalás elhalasztására. A per elején igénybe vett közvetítői eljárás semmiképpen sem tekinthető olyan kérelmezői magatartásnak, ami a pert elhúzza. Éppen ellenkezőleg, ez egy kísérlet a peres féltől a per észszerű időben történő befejezésére. Ez egy olyan eszköz, melyet a bíróság ügyfele igénybe tud venni a jogvita peren kívüli vagy perbeli egyezség útján történő lezárása érdekében, melyet a kérelmezett igazolhatóan igénybe is vett. Helyesnek találta az elsőfokú bíróság azon értelmezését is, mely nem a halasztási kérelmet veszi alapul a levonható időszak tárgyában, hanem azt, amikor a bíróság dönt is a halasztásról.

A másodfokú bíróság döntése

[19] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzés a kérelmezettet 595 600 forintban marasztaló rendelkezését; a kérelmezett fellebbezését pedig alaptalannak találta a következők szerint:

[20] Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság a 2020. november 11. és 2021. február 2. közötti 84 nap figyelmen kívül hagyását. Mint ahogy arra az elsőfokú bíróság helytállóan utalt: a bírói gyakorlat egységesnek tekinthető abban, hogy a jogalkotó által létrehozott modellben a járványügyi helyzet miatt kialakított veszélyhelyzeti perrendből következő halasztás – függetlenül attól, hogy annak elhárítására az alapperben eljáró bíróságnak jogszabályon alapuló eljárási jogi lehetősége nem volt – nem ad lehetőséget a figyelembe vehető időtartam csökkentésére (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.032/2023/2 – közzétéve: BDT2023. 4700, Pkf.II.20.425/2023/2., Pkf.II.20.302/2024/2., Pkf.II.20.446/2024/2., Pkf.II.20.090/2025/2.). Az ítéltábla álláspontja szerint nem tehető különbség a tényleges fertőzöttség, valamint a fertőzött személlyel érintkezés miatti karanténban maradás miatti halasztás között, mivel mindkettő alapja a betegségek terjedésének kizárására kialakított, állami érdekként a tárgyalás megtartásának esetleges akadályában rejlő sajátos szabályozás.

[21] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével abban a részben is, hogy nem vonta le a 2021. február 2. és 2021. május 11. közötti 99 nap időszakot. Abban is helyesen hívta fel a jogalkalmazói értelmezést az elsőfokú bíróság, mely szerint a per a kötelező bírósági közvetítésre tekintettel felfüggesztése miatti időmúlás nem minősül a kérelmező érdekkörében, szükségtelenül felmerült időtartamnak. (így: Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.226/2024/2., Pkf.II.20.568/2024/2., Pkf.I.20.120/2025/2.) A per számított időtartamából levonásra a Pevtv. rendszerében csak azzal kapcsolatban kerülhet sor, hogy a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező, valamint a bírósági eljárást lefolytató bíróság eljárási cselekménye, illetve mulasztása mennyiben járult hozzá az eljárás elhúzódásához és azt vizsgálja a bíróság – a kérelem és az ellenirat korlátai között –, hogy az alapul fekvő bírósági eljárás során volt-e olyan időszak, amely akár a kérelmező, akár a vizsgált bírósági eljárásban eljáró bíróság érdekkörében felmerülő elhárítható ok miatt szükségtelenül telt el. A kizárólag a kérelmező, illetve a bíróság érdekkörében felmerült elhárítható okok miatti levonásra egyrészt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése, másrészt a (4) bekezdése ad jogszabályi alapot. Önmagában ezért a vagyoni elégtételre jogosultság szempontjából a peres eljárás felfüggesztése nem teremthet indokot annak időtartama figyelmen kívül hagyására attól függetlenül, hogy azalatt tett minden, nem a felfüggesztéssel kapcsolatos bírói és a felek által tett eljárási cselekmény hatálytalan (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.225/2024/2., Pkf.II.20.568/2024/2.). Ezt a következtetést lényegében a kérelmezett sem vitatta, azonban

úgy értelmezte a per a bírósági közvetítésre tekintettel felfüggesztését, hogy az a felek, így a kérelmező érdekében állt és a bírósági közvetítéstől elzárkózással vagy az abban való hathatósabb közreműködéssel lehetett volna az így okozott szükségtelen időmúlást elhárítani. Ezzel az értelmezéssel az ítéltábla a bírósági közvetítés lényege folytán azonban nem értett egyet. A Pp. 124. §-ának (1) bekezdéséből következően ha a bíróság közvetítői eljárás igénybevételére kötelezi a feleket, ezzel egyidejűleg a peres eljárást felfüggeszti, a közvetítői eljárásra kötelezés és ebből következően a per felfüggesztése a bíróság döntési jogkörébe tartozik, annak a törvényi feltételei mérlegelése alapján történik az eljárás ideiglenes nyugvása, a döntésre a feleknek semmilyen ráhatásuk nincs. A Ptk. 4:172. §-a a döntés alapjaként valóban annak indokoltságát határozza meg, amely azonban még akkor sem azonosítható a Pevtv. fogalmi rendszere szerinti kérelmező érdekkörével, ha természetesen az eljárás gyors, hatékony, koncentrált befejezése minden perbeli szereplőnek – így a bíróságnak és értelemszerűen a feleknek is – érdekében áll. A perkoncentráció az egész polgári perrendtartás átfogó, irányadó alapelve, amelynek az eredményes megvalósulására törekvés mind a peres felek, mind a bíróság feladata. A jogalkotó a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése körében a 2013. évi CCLII. törvény által bevezetett kötelező közvetítői eljárással a per lefolytatásának nagyobb hatékonyságát – a Pp.-ben alapvető szinten is rögzített perkoncentráció mind teljesebb érvényesülését – kívánta előmozdítani. Ezt a célt a jogalkotó a polgári perekbe beépített, a bíróságnak az indokoltság mérlegelésétől függő döntése alapján lefolytatható alternatív vitarendezési úttal kívánta biztosítani és ezen eszközzel is elérni a jogvita az anyagi jogi igazságra törekvő és egyben koncentrált befejezését. A Pevtv. a vagyoni elégtétel csökkentését kifejezetten a kérelmező fél mulasztására kívánja visszavezetni, a polgári perrendi szabályozás által a per koncentrált befejezésére alkalmas eljárási eszközök igénybevétele miatti szükségszerű időmúlás nem adhat alapot a per számított időtartamából figyelmen kívül hagyásra és ezáltal a vagyoni elégtétel csökkentésére (hasonlóan: Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.226/2024/2., Pkf.II.20.568/2024/2.). Az a felvetés pedig, hogy a kérelmező hathatósabban közreműködhetett volna a közvetítés sikerességében, egyrészt pusztán feltételezés – a közvetítői eljárás lényegéből következően nincs arról információ, hogy miért nem született megállapodás, olyan különösen nem, hogy ehhez a kérelmező az eljárás megakasztására irányuló magatartása adott volna alapot –, másrészt azzal is csak az eljárási rend által biztosított jogait gyakorolja a fél, ha a körvonalazódó megállapodást nem tartja magára nézve előnyösnek, a jogvita rendezésére alkalmasnak. Márpedig az eljárási jogok törvényi keretek között gyakorlása önmagában nem minősíthető a fél érdekkörébe tartozónak csak abból az okból, hogy az a pertartam növekedéséhez vezetett (így: Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.284/2023/2., Pkf.II.20.254/2024/2., Pkf.II.20.425/2023/2., Pkf.II.20.275/2024/2., Pkf.II.20.346/2024/2., Pkf.II.20.540/2024/2., Pkf.II.20.152/2025/2.) Az ellenkező értelmezés ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, amely a perbeli egyezségkötés elmaradását a fél eljárás-támogatási kötelezettségével ellentétes, ezáltal a vagyoni elégtétel csökkentésére alkalmas közrehatásnak tekintené.

[22] Osztotta az ítéltábla azt az érvelést is, hogy a 2023. március 29. és 2023. április 17. közötti 20 nap nem hagyható figyelmen kívül. Nem volt vitatott és fellebbezés hiányában nem is vizsgálható, hogy a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt, a bírósági eljárás előrehaladását nem szolgáló időként levonható a tárgyalás-összeütközésre tekintettel elhalasztás miatti időmúlás, annak kezdő időpontját az elsőfokú bíróság a tárgyalás eredetileg kitűzött időpontjában, míg a kérelmező ennél korábbi, már a tárgyalás elhalasztására irányuló közös kérelem bíróságra érkezésének napjában jelölte. A két értelmezés közül az alapvető logikai szabályok figyelembevételével az elsőfokú bíróságé a helyes. A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése ugyanis a kérelmező érdekkörében jelentkező szükségtelen időmúlást szankcionálja, ekként a viszonyítási alap az a fiktív

helyzet, ha a levonásra alapot adó körülmény nem következett volna be. Mielőtt a felek a tárgyalás-összeütközésre hivatkozva közösen kérték a tárgyalás elhalasztását, akkorra már a bíróság a 2023. április 17. napjára a tárgyalást kitűzte. Ezért a 2023. március 29. napi kérelem és a 2023. április 17. közötti időtartam mindenképpen eltelt volna, ami nem telt volna el, az ezt követő, az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül is hagyott, a 2023. április 17. napi eredeti tárgyalás és a 2023. május 24. napjára elhalasztott tárgyalás közötti időtartam. Ha a bíróság a fellebbezésben írtak szerint levonta volna a halasztás iránti kérelem és a már kitűzött tárgyalás közötti időtartamot, akkor olyan időtartamot is levont volna, amely a halasztás iránti kérelem hiányában amúgy is eltelt volna. Nincs ezért lehetőség a fellebbezésben írt többlet idő figyelmen kívül hagyására.

[23] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének a fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[24] A kérelmezett fellebbezése egészében eredménytelen, ezért Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla a kérelmezőnek az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján felszámított, kellően igazolt 50 000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költsége megfizetésére. Az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2025. július 28.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró